

er ikke rigtigt og kan være uheldbringende for dem, der ikke kommer inden for disse Loves Omraade og Virke. Jeg er ikke enig med dem, der her i denne Sal har fremført, at Opkøb af Jord i det frie Marked i en i Forhold til den samlede Omsætning af Jord ubetydelig Mængde ingen bestemmende Betydning har for Jordprisen i al Almindelighed. Dette er fuldkommen urigtigt, og jeg kan ikke forstaa, at man kan gøre det gældende, at det ikke betyder noget, hvis det foreliggende Lovforslag bliver vedtaget sammen med det andet Lovforslag, som vi har behandlet, hvorved Forholdet i Virkeligheden vil blive dette, at Staten begynder at sælge de Godser i de bedste af Landets Egne, der afleveres, og derefter gaar ud i det frie Marked og begynder at købe Erstatningsjord uden at have et bestemt Princip for Købet, en bestemt Linie at gaa efter. Jeg advarer mod, at man overser dette Forhold fuldkomment. Jeg er saa inderlig overbevist om, at de Betragtninger, der er gjorte gældende her, nemlig at den Pris, man giver for Jorden, faar bestemmende Betydning for Markedsprisen for Jord i al Almindelighed, er rigtige, og derfor vil jeg gerne ved denne Lejlighed have pointeret meget stærkt, at vi fra vor Side altid har været villige til at gaa ud og erhverve Jord i det frie Marked, naar dette kan ske til en rimelig Pris. Og hvad er en rimelig Pris? Det er den Pris, hvortil Staten afhænder Jorden til Nybyggerne, og den er Jordværdien plus det Kulturtillæg, som man maa give efter Jordens øjeblikkelige Tilstand.

Nu staar dansk Lovgivning med Hensyn til Ansættelse af Jordpris overfor et Forhold, vi aldrig har haft før, nemlig at vi rundt omkring i Landet har Tusinder af Tønder Land, hvis Pris bliver fastsat af de offentlige Myndigheder, og hvorefter der bliver givet Erstatning, ligesom man ogsaa i hver Kommune vil faa Jorder liggende, hvis Besiddere i Stedet for Købesum svarer Forrentning af den Jordpris, der bliver fastsat af de offentlige Myndigheder. Jeg advarer mod en Lovgivning, der gaar ud paa at bruge Statens Midler paa den Maade, at man køber Jord i det frie Marked til en Overpris og derefter sælger den til Brugerne til en helt anden Pris. Jeg tror, at det er klogt og rigtigt, at man klarer sig, hvad man tilstræber ved en Lovgivning som den foreliggende. Og saa vil jeg understrege meget stærkt, at det altid har været vor Anskuelse, at man ikke skulde anvende nogen Form for Ekspropriation, naar Statens Jordkøb kunde ske paa den af mig anførte

Maade, fordi det da var muligt paa et godt og sundt og solidt Grundlag at erhverve ved Statsindkøb det nødvendige til Udstykning. Som jeg sagde før: jeg tror, at som Forholdene i Øjeblikket former sig for det danske Landbrug, vil der være større Betingelser i Øjeblikket, end der var for et Aar siden, for, at den Tanke kan gennemføres, som jeg her udtrykker, og at de Handler kan foregaa, jeg her skitserer, medens jeg er saa ganske overbevist om, at blot for 1 Aar siden havde ingen Udstykningsforening været i Stand til at gøre Brug af sin Forenings Styrke i Handelen, selv ved fornuftig Brug, og ved den Fremgangsmaade, jeg her har skitseret.

Dernæst vil jeg gerne gøre opmærksom paa en Ting til. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Olufson i, at en Udstykning af Bøndergaarde, opkøbte i Henshold til Udtagelsesbestemmelserne i Lensafløsningsloven, maa betegnes som forkastelig. Jeg mener, at vi skal ikke slaa vore danske Bøndergaarde i Stykker eller nedlægge dem, naar man har saa mange store Besiddelser, som vi i Øjeblikket har herhjemme i Danmark. Jeg tror, vi bør gaa den Vej, at det bliver de store Ejendomsbesiddelser, som ikke er baandlagte, der i Øjeblikket og i den nærmeste Fremtid kommer til at afgive Jord til Udstykning. Jeg vil i denne Forbindelse gerne anføre, at jeg opfatter Forholdet saaledes — det vil jeg gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, om jeg ikke har Ret i —, at de midlertidige Bestemmelser, som angaar Forbud mod Nedlægning af bestaaende Landbrug, ogsaa kommer til at gælde i dette Tilfælde, saaledes at man ikke kan opkøbe danske Bøndergaarde, nedlægge disse Landbrug og udstykke dem, uden at særlige Forhold gør sig gældende. Jeg mener, at det, man maa haandhæve overfor dette Forhold, er, at de danske Bøndergaarde skal bevares og ikke opkøbes til Udstykning og Nedlægning, for at man ved Hjælp heraf kan bevare de store Landbrug i den samme Størrelse og Form, som de hidtil har haft. Det er, som sagt, de Betæneligheder, som vi fra vor Side har ved dette Forhold. Og jeg er saa ganske overbevist om, at disse Betæneligheder, som jeg her har givet Udtryk, med Hensyn til at anvende den i Lovforslaget foreslaede Form kan overvindes ved, at man prøver paa at realisere Loven paa den af mig anførte Maade. Saa tror jeg, der kan fremmes noget praktisk og godt ved det foreliggende Lovforslag i Retning af paa forskellig Maade at faa foretaget Køb af Jord til Statsarealer, saa